

Serviciul militar obligatoriu în structurile paramilitare din stânga Nistrului reprezintă o limitare ilegală a dreptului de circulație

La 30 noiembrie 2021, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) a emis Hotărârea în cauza *Golub vs. Republica Moldova și Federația Rusă*, Cererea nr. 48020/12, prin care a constatat încălcarea art. 2 din Protocolul nr. 4, dar și art. 13 din CEDO în privința reclamantului și a dispus încasarea sumei totale de 8 600 de Euro din contul Federației Ruse în beneficiul reclamantului.

În septembrie 2011, reclamantul a fost chemat pentru a efectua serviciul militar obligatoriu în „rmn”. Fiind singurul îngrijitor al mamei sale cu dizabilități, reclamantul avea dreptul, conform așa-numitei legi a „rmn”, la amânarea

recrutării sale. Cu toate acestea, reclamantul și mama sa au optat pentru înscrierea într-o instituție de învățământ militar din „rmn”, aflată în gestiunea pretinsului minister al apărării, ceea ce i-a permis obținerea unei diplome de studii, echivalentă cu efectuarea serviciului militar.

În noiembrie 2011, el a părăsit sediul institutului militar de câteva ori, pentru a urma un tratament medical, după ce ar fi fost maltratat, dar și pentru a avea grijă de mama sa. La întoarcere, în perioada 17-24 noiembrie 2011, reclamantul a fost sancționat disciplinar pentru absență fără concediu și plasat în izolare la comandamentul militar de la Tiraspol.

La 25 februarie 2012, pretinsul minister al apărării a admis cererea reclamantului de demitere anticipată din serviciul militar în calitate de singur îngrijitor al mamei sale cu handicap și l-a plasat în rezerva armatei „rmn”.

La 18 iulie 2012, reclamantul a depus o plângere la CtEDO, în care a invocat limitarea ilegală a dreptului de a se deplasa deoarece la înrolare au fost reținute actele de identitate ale acestuia. Totodată, reclamantul s-a plâns de lipsa unor căi de atac interne efective, în sensul art. 13 din CEDO, pentru a-și apăra drepturile garantate de Convenție.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2021, Curtea a concluzionat că reclamantul nu a avut o cale de atac eficientă cu privire la plângerea sa în temeiul art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție. Prin urmare, Curtea concluzionează că a existat o încălcare a art. 13.

Referitor la încălcarea art. 2 din Protocolul nr. 4, Curtea reamintește că conceptul de legalitate este fundamental pentru limitarea oricărui drept în temeiul Convenției. În acest sens, reține că ingerința în dreptul reclamantului la libera circulație pe teritoriul Republicii Moldova nu a fost efectuată în conformitate cu legislația moldovenească. Astfel, ținând cont de jurisprudența conform căreia nici o instituție

„rmn” nu poate dispune arestarea legală a nimănui, Curtea concluzionează că nici o instituție a „rmn” nu poate aplica legal restricții privind libertatea de circulație a persoanelor. Reclamantul a fost afectat de restrângerea dreptului său de a circula liber pe teritoriul Republicii Moldova, timp de șase luni, fără un temei legal. Prin urmare, Curtea constată că a existat o încălcare a articolului 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție.

Potrivit avocatului Promo-LEX, Alexandru Postica: ”Anual mii de tineri sunt hărțuiți de către administrația locală de a se înrola în structurile militarizate ale regiunii. Mulți pleacă, alții mituiesc și nu se înrolează, dar sunt și acei care sunt prinși și obligați să desfășoare așa-numitul serviciu militar pentru un pseudo-stat. Cu părere de rău, până la momentul de față, nu există nici o acțiune concludentă a autorităților de a sancționa crearea și gestionarea acestei structuri paramilitare ilegale constituite în stânga Nistrului.”